

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 18C/64/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116211700
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Hlistová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1116211700.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava 1 v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Hlistovou v právnej veci žalobcu: U. Y., O.. XX.XX.XXXX, V. Y. X, XXX XX B., zast.: Advokátska kancelária Mandzák a spol. s.r.o., so sídlom Zámocká 5, 811 01 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 1.167,18 Eur + 20 % DPH (1.400,58 Eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.167,18 Eur počnúc od 09.10.2015 do zaplattenia a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalobcovi súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 31.05.2016 sa žalobca domáhal zaviazania žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR k náhrade škody vo výške 1.901,10 Eur s prísl. titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. Oprávnenosť svojho nároku odôvodnil tým, že Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor justičnej polície, Oddelenie ekonomickej kriminality, ČVS: ORP- 186/OEK-B1-2008-PP, zo dňa 05.03.2008 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie voči žalobcovi, U. Y., pre trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku. Obvinený žalobca si dňa 06.05.2008 zvolil obhajcu - Advokátsku kanceláriu Mandzák a spol., s.r.o., so sídlom: Zámocká 5, 811 01 Bratislava. Dňa 27.05.2008 zvolený obhajca obvineného žalobcu podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Bratislava I uznesením, č. k.: 4Pv 158/08-14, zo dňa 05.06.2008 zamietla ako nedôvodnú. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, spis. zn.: 1 T/52/2010, zo dňa 07.05.2014 konajúci súd rozhodol o oslobodení obžalovaného žalobcu spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný žalobca stíhaný. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, spis. zn.: 4To/147/2014, zo dňa 17.03.2015 bolo odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, spis. zn. T/52/2010, zo dňa 07.05.2014 zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku.

2. Dňa 04.09.2015 žalobca podal na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky ako ústredný štátny orgán žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (skutočnej škody) spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci, a to postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Žalobca si predmetnou žiadosťou uplatnil nárok na náhradu škody za trovy obhajoby vo výške 1.901,10 Eur, zaplatené zvolenému obhajcovi za obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol právoplatne oslobodený. Trovy obhajoby vyúčtoval obhajca v danej trestnej veci za úkony obhajoby podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Navrhovateľ uhradil obhajcovi trovy právneho zastúpenia dňa 25.08.2015.

3. V súlade s ustanovením § 3 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Tejto zodpovednosti sa štát nemôže zbaviť. V danej veci je nesporné, že žalobca bol právoplatne oslobodený z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Žalobca má preto nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla titulom zaplata odmeny za obhajobu v trestnom konaní. Náhrada škody zodpovedá vyčísleniu tarifnej odmeny za úkony obhajoby vykonané obhajcom v trestnom konaní (podrobný rozpis je uvedený vo vyúčtovaní trov právneho zastúpenia zo dňa 18.08.2015.

4. Žalovaný sa dostal do omeškania s náhradou škody, preto si žalobca uplatňuje aj nárok na úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je určená v súlade s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov. Navrhovateľ si uplatňuje úroky z omeškania odo dňa 09.10.2015, keď bola navrhovateľovi doručená odpoveď Generálnej prokuratúry SR zo dňa 02.10.2015 vo veci žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

5. Žalovaná zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR podaním doručeným súdu dňa 19.03.2017 namietala svoje zastúpenie v konaní Ministerstvom spravodlivosti SR s poukazom na § 4 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, podľa ktorého v mene štátu koná

a) Ministerstvo spravodlivosti SR len v prípade

1. ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. ak škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

f) Generálna prokuratúra SR, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Žalobca v žalobe uviedol, že mu bola spôsobená škoda vydaním nezákonného rozhodnutia, t.j. uznesenia o vznesení obvinenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave I, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor justičnej polície, Oddelenie ekonomickej kriminality, sp. zn.: ČVS: ORP-186/OEK-B1-2008-PP zo dňa 05.03.2008. Voči uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažnosť zo dňa 27.05.2008, ktorá bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 05.06.2008 zamietnutá ako nedôvodná a následne podal dňa 12.07.2010 voči žalobcovi prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I obžalobu. Uznesenie o vznesení obvinenia podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov je oprávnený vydať len policajt, resp. vyšetrovateľ PZ a prokurátor. O sťažnosti ako o opravnom prostriedku voči uzneseniu o vznesení obvinenia môže rozhodnúť výlučne prokurátor a obžalobu môže tiež podať len prokurátor. Žiaden z týchto subjektov nepatrí do pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR a preto orgánom oprávneným zastupovať žalovanú v predmetnom spore je Generálna prokuratúra SR.

6. Súd na pojednávaní konanom dňa 18.10.2018 uznesením rozhodol, že v predmetnej veci bude konať na strane žalovanej s Generálnou prokuratúrou SR ako orgánom oprávneným žalovanú v predmetnom konaní zastupovať.

7. Žalovaná zastúpená Generálnou prokuratúrou SR doručila súdu písomné vyjadrenie k žalobe dňa 31.10.2018 v ktorom uviedla nasledovné.

Žalobca žiada náhradu škody na tom skutkovom základe, že uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave I ČVS:ORP- 186/OEK-BI-2008-PP zo dňa 5.3.2008 holo začaté trestné stíhanie a súčasne mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin skrátania dane a poistného podľa § 148 ods. 1. ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. Sťažnosť žalobcu z 27.5.2008 proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietla Okresná prokuratúra Bratislava I uznesením sp. zn. 4Pv

158/08-14 zo dňa 5.6.2008 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú. Dňa 14.7.2010 podala Okresná prokuratúra Bratislava I pre uvedený trestný čin na žalobcu obžalobu na Okresný súd Bratislava I a Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. IT 52/2010 zo dňa 7.5.2014 žalobcu spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a/ Tr. por. Okresný prokurátor pre Bratislavu I proti oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 7.5.2014 podal odvolanie %'krajský súd v Bratislave toto odvolanie zamietol uznesením č. k. 4To 147/2014 zo dňa 17.3.2015, čím oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.3.2015.

8. Dňa 4.9.2015 podal žalobca na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z rovnakého titulu a v rovnakej výške, ako si ju uplatňuje v žalobe. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky žiadosť vybavila dňa 2.10.2015 pod sp. zn. VI/4 Gc 75/15/1000-6. Žiadosť nevyhovela. Vybavenie žiadosti bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 9.10.2015.

9. Žalobca v žalobe označuje za nezákonné rozhodnutie uznesenie o vznesení obvinenia ČVS:ORP-186/OEK-BI -2008-PP zo dňa 5.3.2008. Náhradu škody žiada za trovy obhajoby v trestnom konaní, vznik škody v sume 1.901,10 Eur preukazuje vyúčtovaním trov právneho zastúpenia Advokátskej kancelárie Mandzák a spol., s.r.o., Bratislava z 18.8.2015, faktúrou č. 06/08/2010 z 18.8.2015 vystavenou Advokátskou kanceláriou Mandzák aspol., s.r.o. na uvedenú sumu a výpisom z účtu z 2.9.2015, podľa ktorého žalobca uhradil uvedenú sumu na účet Advokátskej kancelárie Mandzák a spol., s.r.o. dňa 25.8.2015. Úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.901,10 Eur žalobca žiada od 9.10.2015, t. j. odo dňa doručeníu vybavenia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

10. Žalovaná ďalej uvádza, že aj keď je zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím objektívna, t. j. nepreukazuje sa zavinenie a nie je možné sa jej zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), aj pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona Č- 514/2003 Z. z., musia byť kumulatívne splnené tieto podmienky: existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

Ak čo i len jedna z týchto podmienok nie je splnená, náhradu škody nie je možné priznať. Žalovaná namieťa, že v tejto veci nie je preukázané splnenie už prvej z vyššie uvedených podmienok - existencia nezákonného rozhodnutia, nakoľko v zmysle § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. prokurátor v trestnom konaní zastupuje štát a je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel a orgány činné v trestnom konaní a sudy konajú z úradnej povinnosti. Štátu nie je možné uprieť legitímny záujem na vedení trestného konania proti konkrétnej osobe, ak bolo podozrenie zo spáchania trestného činu. Trestné stíhanie v trestnej veci žalobcu bolo začaté a obvinenie mu bolo vznesené na základe trestného oznámenia Daňového úradu Bratislava I. Žalobca ako konateľ a jediný oprávnený konať v mene spoločnosti LATOUR, spol. s r.o. (predtým XEDEX SLOVAKIA, s.r.o.) so sídlom Súbežná 3/A, Bratislava, dňa 31.3.2005 podal daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb za zdaňovacie obdobie roka 2004, v ktorom neuviedol žiadne zdaniteľné príjmy, ani výdavky, čiže podal nulové daňové priznanie. Daňový úrad Bratislava I následnou kontrolou zistil, že žalobca v zdaňovacom období roka 2004 zatajil a nepriznal príjmy spoločnosti XEDEX SLOVAKIA, s.r.o. v sume 800.000,- Sk (26.555,14 Eur) za poskytnutie reklamných služieb pre spoločnosť Empollar, s.r.o., čím bol znížený základ dane a bola skrátaná daň z príjmov právnických osôb v celkovej sume 152.000,- Sk (5.045,48 Eur). Podkladom pre vznesenie obvinenia v čase vydania uznesenia ČVS:ORP-186/OEK-B1-2008- PP z 5.3.2008 o. i., bol najmä protokol Daňového úradu Bratislava I o určení dane podľa pomôcok č. 600/321/147172/2007 zo dňa 10.9.2007, faktúra spoločnosti XEDEX SLOVAKIA, s.r.o. č. 240906625 zo 6.9.2004 pre odberateľa spoločnosť Empollar, s.r.o. na sumu 800.000,- Sk a doklad o zaplatení 800.000,- Sk spoločnosťou Empollar, s.r.o. v hotovosti 17.9.2004 (400.000,- Sk) a 4.10.2004 (400.000,- Sk). Okresný súd Bratislava I oslobodil žalobcu spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava I s odôvodnením, že žalobca nepodal "nulové" daňové priznanie, ale daňové priznanie bolo len neúplné a daňový úrad žalobcu nevyzval na jeho doplnenie, resp. opravu.

Okresný súd Bratislava I nemal tým za preukázané, že žalobca úmyselne zatajil a nepriznal príjmy a skrátal daň, pričom Okresný súd Bratislava I vychádzal z toho, že daňové priznanie vyhotovil a podpísal účtovník.

11. K všetkým týmto dôvodom oslobodenia žalobcu spod obžaloby sa podrobne vyjadril Krajský súd v Bratislave v uznesení č. k. 4To 147/2014 zo dňa 17.3.2015, pričom v podstate ani jeden z týchto

dôvodov nebol podľa odvolacieho súdu správny. V uznesení č. k. 4To 147/2014 zo dňa 17.3.2015 Krajský súd v Bratislave konštatoval, že bolo nepochybne dokázané, že skutočnosti uvedené v skutkovej vete obžaloby (a uznesenia o vznesení obvinenia) sa stali. Spoločnosť XEDEX SLOVAKIA, s.r.o. podala nedostatočne vyplnené daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb za zdaňovacie obdobie roka 2004. ale nebolo preukázané, že došlo k skráteniu dane z príjmu vo výške 152.000.- Sk (5.045,48 Eur), a že by základ dane mal byť vo výške 800.000.- Sk (26.555.14 Eur). Príjem vo výške 800.000.- Sk bol totižto len určitým "výsekom" z príjmov tejto spoločnosti v roku 2004. Spoločnosť XEDEX SLOVAKIA, s.r.o. v zdaňovacom období 2004 mala evidentne aj iné príjmy a sporné bolo. či žalovaný ako osoba konajúca v mene daňového subjektu skutočne skrátil daň v rozsahu uvedenom v obžalobe. Keďže daňový subjekt, v mene ktorého žalobca konal, podal nedostatočne vyplnené daňové priznania za rok 2004. aj za rok 2005, podľa odvolacieho súdu bolo dôvodné podozrenie, že tieto čiastkové konania mohli tvoriť súčasť konania žalobcu smerujúceho k zatajeniu príjmov daňového subjektu a vyhnutiu sa hradenia dane z príjmu právnickej osoby. Žalobca bol podľa Krajského súdu v Bratislave dôvodne podozrivý, že sa dopustil konania, ktoré zakladá podozrenie zo spáchania trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č 140/1961 Zb. v uznesení o vznesení obvinenia (a v obžalobe) však neumožňoval takúto zmenu právnej kvalifikácie, pretože by nebola zachovaná totožnosť skutku a preto aplikujúc zásadu in dubio pro reo - keď po 10 rokoch od skutku nebolo objektívne možné zistiť základ dane, odvolací súd oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo 7.5.2014 potvrdil.

Na 8. strane v predposlednom odseku uznesenia č. k. 4To 147/2014 je však doslova uvedené, že "Odvolací súd pritom nekonštatuje, že obžalovaný nezatajoval príjmy daňového subjektu za rok 2004 na dani z príjmu právnickej osoby". Postup vyšetrovateľa, aj postup prokuratúry v trestnej veci žalobcu, bol štandardný a v medziach zákona. O tom. či sa obžalovaný uznáva za vinného alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje, je oprávnený rozhodnúť iba súd - § 2 ods. 4 a § 284 ods. 1 Tr. por.

Dôkazné požiadavky v konaní pred súdom, ktoré musia byť splnené na to, aby mohla byť osoba uznaná vinnou (obvykle označované ako dôkaz nad rozumnú pochybnosť), sa odlišujú od dôkazných požiadaviek, ktoré musia byť splnené pre to, aby mohla byť osoba trestne stíhaná (pre trestné stíhanie postačuje dôvodné podozrenie, že osoba spáchala trestný čin).

Ani v konaní pred súdom nebolo možné konštatovať, že žalobca nezatajil príjmy daňového subjektu za rok 2004 na dani z príjmu právnickej osoby.

Krajský súd v Bratislave v uznesení č. k. 4To 147/2014 zo dňa 17.3.2015 nekonštatuje nedôvodnosť trestného stíhania žalobcu (a nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia VS:ORP-1 86/OEK-BI -2008-PP z 5.3.2008) a preto štát nezodpovedá za výsledok konania.

12. Nezákonným rozhodnutím je iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Žiadnym výkladom a už vôbec nie extenzívnym za základe analógie legis, preto nemožno reštriktívne vykladať zákon č. 514/2003 Z. z. v prospech žalobcu. "Paušálne" zaväzovanie štátu na náhradu škody len preto, že nedošlo k odsúdeniu obžalovaného a len preto, že objektívna zodpovednosť štátu je súdmi vykladaná nad rámec tohto zákona (extenzívny výklad), je v rozpore s podstatou a účelom zákona č. 5 14/2003 Z. z. Žalobca v žalobe nepreukázal, že by v trestnom konaní, ktoré bolo proti nemu vedené, postupoval niektorý z orgánov činných v trestnom konaní v rozpore so základnými zásadami trestného konania, vyjadrenými v § 2 Tr. por.

Zákon č. 514/2003 Z. z. nedefinuje pojem "nezákonné rozhodnutie", t. j. zákon explicitne neurčuje, čo sa považuje za nezákonné rozhodnutie štátu pri výkone verejnej moci. K vymedzeniu tohto pojmu v zákone je zámerne zaujaté záporné stanovisko, pretože zákonná definícia "nezákonného rozhodnutia" by mohla viesť k nesprávnemu alebo zužujúcemu, či naopak rozširujúcemu aplikovaniu tohto pojmu a pokiaľ by nebola tautologická, viedla by ku konštrukcii dvojakej nezákonnosti, a to nezákonnosti, za ktorú sa zodpovedá a nezákonnosti, za ktorú sa nezodpovedá. V dôsledku toho zistenie nezákonnosti, je vecou konkrétneho posúdenia okolností každého jedného prípadu.

13. Aj napriek tomu, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, nie je možné tvrdiť, že by jeho trestné stíhanie, vedené v mene štátu orgánmi činnými v trestnom konaní, bolo svojvoľné a nebolo legitímne. Vznesenie obvinenia bolo jediným rozhodnutím, ktoré bolo možné v právnom štáte od orgánov činných v trestnom konaní očakávať. Uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi nebolo ani zrušené, ani zmenené pre nezákonnosť a jeho nezákonnosť nebola v žiadnom štádiu prípravného konania (a ani v konaní pred súdom) konštatovaná. Oslobodzujúci rozsudok nemôže v žiadnom prípade takéto rozhodnutie nahradiť - obzvlášť v prípade, ak bol žalobca oslobodený spod obžaloby pre zásadu in dubio pro reo. Okolnosť,

že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, nepreukazuje nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia a už vôbec nie uznesenia o začatí trestného stíhania.

Preto je podľa názoru žalovanej nutné považovať uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi ČVS:ORP-I 86/OEK-BI -2008-PP z 5.3.2008 za zákonné rozhodnutie.

Opačný výklad by poprel legitímny záujem štátu na vedení trestného stíhania, ak sú splnené podmienky určené v § 206 ods. 1 Tr. por.

14. Okrem toho, že nie je preukázané nezákonné rozhodnutie, preukázaná nie je ani priama príčinná súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia ČVS:ORP-I86/OEK-BI- 2008-PP z 5.3.2008 a vznikom škody v uplatňovanej výške. Trovy vzniknuté po preskúmaní obžaloby Okresným súdom Bratislava I majú príčinu v tom, že súd považoval podanú obžalobu za dôvodnú a uvedené nie je možné stotožňovať so záverom súdu o vine alebo nevine obvineného. Súčasne namietal výšku a účelnosť vynaložených nákladov na trovy obhajoby.

15. V predmetnej veci súd vykonal dokazovanie prednesmi sporových strán, oboznámením sa písomnými vyjadreniami sporových strán k predmetu sporu, s listinnými dôkazmi (uznesenie OR PZ Bratislava I zo dňa 05.03.2008, sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 27.05.2008, uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 05.06.2008, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 07.05.2014, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.03.2015, vyúčtovanie trov právneho zastúpenia zo dňa 18.08.2015, faktúra č. 06/08/2010 zo dňa 18.08.2015, výpis z účtu zo dňa 02.09.2015, žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 04.09.2015, odpoveď Generálnej prokuratúry SR zo dňa 02.10.2015, kópie listinných dôkazov ohľadom účasti obhajcu žalobcu v trestnom konaní 1T 52 2010 na úkonoch orgánov činných v predmetnom trestnom konaní a právnych úkonoch obhajcu vykonaných v záujme žalobcu v trestnom konaní t.j. zápisnice z vyšetrovacích úkonov, zo súdnych pojednávaní a z úkonov obhajcu), s obsahom trestného spisu 1T 52/2010 a zistil nasledovný skutkový stav.

16. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor justičnej polície, Oddelenie ekonomickej kriminality, ČVS: ORP- 186/OEK-B1-2008-PP, zo dňa 05.03.2008 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie voči navrhovateľovi - U. Y. pre trestný čin skrátania dane a poisťného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku.

Obvinený navrhovateľ si dňa 06.05.2008 zvolil obhajcu - Advokátsku kanceláriu Mandzák a spol, s.r.o., so sídlom: Zámocká 5, 811 01 Bratislava.

Dňa 27.05.2008 zvolený obhajca obvineného navrhovateľa podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Bratislava I uznesením, č. k.: 4Pv 158/08-14, zo dňa 05.06.2008 zamietla ako nedôvodnú.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, spis. zn.: 1T/52/2010, zo dňa 07.05.2014 konajúci súd rozhodol o oslobodení obžalovaného navrhovateľa spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný navrhovateľ stíhaný.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave, spis. zn.: 4To/147/2014, zo dňa 17.03.2015 bolo odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, spis. zn. 1T/52/2010, zo dňa 07.05.2014 zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku.

Podaním zo dňa 04.09.2015 doručenom GP SR si žalobca uplatnil u žalovanej nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci.

Listom zo dňa 02.10.2015 doručeným právnenému zástupcovi žalobcu dňa 09.10.2015 GP SR oznámila, že nárok žalobcu považuje za nedôvodný, nakoľko ani jeden orgán, ktorý sa podieľal na trestnom stíhaní žalobcu nevydal nezákonné rozhodnutie.

17. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci upravujú dva právne predpisy a to zák.č. 58/69 Zb. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánu štátnej moci a zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý sa stal účinným od 01.07.2004. Vzhľadom k tomu, že k skutkovým okolnostiam, ktoré sú spôsobilé založiť zodpovednosť štátu za škodu uplatnenú žalobcom došlo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., súd posudzoval nárok žalobcu z hľadiska splnenia zákonných podmienok stanovených uvedeným zákonom.

18. Pred samotným uplatnením nároku na náhradu škody je potrebné podľa § 15 zák.č. 514/2003 Z.z. podať žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, bez predbežného prerokovania nároku nie je možné sa ochrany svojho práva domáhať na súde, nakoľko sa jedná o hmotnoprávnu podmienku nedostatok ktorej spôsobí zastavenie konania. Žiadosť sa podáva na orgány oprávnenom zastupovať žalovanú, t.j. štát, v otázke preskúmania oprávnenosti uplatneného nároku. V prípade ak je žiadosť podaná orgánu ktorý nie je oprávnený nárok posúdiť, tento ju postúpi príslušnému orgánu na prerokovanie a o tomto postupe poškodenú osobu upovedomí (§ 15 ods.2). Preto je možné uzavrieť, že žalobca si v danom prípade svoju povinnosť riadne splnil podaním žiadosti o prerokovanie nároku na Ministerstvo spravodlivosti SR. Z vykonaného dokazovania mal súd splnenie hmotnoprávnej podmienky pre uplatnenie nároku na súde splnené. Žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u žalovanej uplatnil podaním doručeným GP SR dňa 07.09.2015.

19. Základným predpokladom úspechu v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je preukázanie existencie právneho základu nároku t.j. nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, existenciu škody majetkového alebo nemajetkového charakteru a príčinnú súvislosť medzi právnym základom nároku a škodou. Žalobca vo svojej žalobe označuje ako príčinu vzniku uplatnenej škody nezákonné rozhodnutie, ktorým bolo uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 05.03.2008 č.ČVS:ORP-186/0EK-B1-2008-PP, voči ktorému prostredníctvom svojho obhajcu podal sťažnosť.

Definíciu nezákonného rozhodnutia upravuje ustanovenie § 6 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z.

Podľa § 6 ods.1 zák.č.514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

20. V danom prípade bol žalobca rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I, spis. zn.: 1 T/52/2010, zo dňa 07.05.2014 oslobodený obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný žalobca stíhaný. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, spis. zn.: 4To/147/2014, zo dňa 17.03.2015 bolo odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, spis. zn. T/52/2010, zo dňa 07.05.2014 zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku, v dôsledku čoho sa uznesenie o začatí trestného konania a vznesení obvinenia predchádzajúce podaniu obžaloby prokurátorom, stalo nezákonným rozhodnutím podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia, a preto je možné uzavrieť, že právny základ nároku, tak ako ho označil žaloba, je v predmetnom spore preukázaný. V tomto smere nie je možné akceptovať argumentáciu žalovanej, nakoľko podľa ustálenej súdnej praxe ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších podmienok stanovených zákonom zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo nemá ten, kto si obvinenie zaviniť sám a ten kto bol spod obžaloby oslobodený alebo proti nemu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný (§8 ods.6 zák.č. 514/2003 Z.z.). V danom prípade neboli preukázané dôvody pre zamietnutie nároku podľa § 8 ods.6, nakoľko aj keď v odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.4To/147/2014 sa pripúšťa možnosť naplnenia inej skutkovej podstaty trestného činu žalobcom, skutková podstata trestného činu pre ktoré sa viedlo trestné konanie voči žalobcovi nebola naplnená a žalobca bol spod obžaloby oslobodený. Navyše súd v konaní o náhradu škody je viazaný rozhodnutím orgánu, ktorým bolo právoplatné rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť, nie je oprávnený sám posudzovať, či k zrušeniu došlo oprávnenne alebo neoprávnenne, myslí sa tým aj rozsudok o oslobodení spod obžaloby, ktorý má rovnaký právny účinok, ako rozhodnutie o zrušení právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia.

21. Samotná existencia nezákonného rozhodnutia nestačí pre uznanie nároku na náhradu škody, poškodená osoby ďalej musí v konaní preukázať existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody

22. Za škodu sa v zmysle ust. § 18 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. pokladajú aj trovy trestného konania, preto uplatnenie ich náhrady zo strany žalobcu bolo v súlade so zákonom. Vzhľadom k tomu, že konanie o náhradu škody je sporovým konaním, každá so sporových strán musí uniesť dôkazné bremeno t.z., že musí preukázať pravdivosť svojich tvrdení, v prípade náhrady škody preukázať škodu čo do základu a výšky a to bez pochybností, pričom predmetom náhrady trov trestného konania môžu byť len účelne

vynaložené trovy konania výška ktorej zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase vykonania úkonu. Škodu je potrebné uplatniť v premlčacej lehote stanovenej v § 19 ods.1 zák.č. 514/2003 z.z. Vzhľadom k tomu, že žalovaná ohľadom nároku žalobcu nevzniesla námietku premlčania, súd sa otázkou včasného uplatnenia nároku nezaoberal.

23. Žalobca v konaní preukázal, že za právne služby obhajcu v trestnom konaní mu bola vystavená dňa 18.08.2015 faktúra č.06/08/2010 na sumu 1.901,10 Eur. Z predloženého výpisu z účtu žalobcu zo dňa 02.09.2015 bola preukázaná jej úhrada na účet Advokátskej kancelárie Mandzák a spol., ktorá žalobcu v trestnom konaní zastupovala. Pokiaľ ide o náhradu jednotlivých úkonov účtovaných obhajcom v trestnom konaní, pri ich špecifikácii žalobca vychádzal z prílohy faktúry zo dňa 18.08.2015, v rámci ktorej úkony právnej pomoci boli uvedené v celkovom počte 23 spolu s režijným paušálom. Pri vyčíslení hodnoty jednotlivých úkonov sa vychádzalo z výpočtového základu stanoveného na rok 2008 (5 úkonov) vo výške 52,71 Eur a rež. paušálu vo výške 6,31 Eur/ úkon, za rok 2009 z výpočtového základu 57,95 Eur (1 úkon) a rež. paušálu/ úkon vo výške 6,95 Eur, za rok 2010 bol vzatý do úvahy výpočtový základ 60,11 Eur (1 úkon) a rež. paušál 7,21 Eur/ úkon, za rok 2011 výpočtový základ 61,75 Eur (4 úkony) rež. paušál 7,41 Eur/úkon, za rok 2012 výpočtový základ 63,58 Eur (5 úkonov) rež. paušál 7,63/ úkon, za rok 2013 výpočtový základ 65,08 Eur (2 úkony) a rež. paušál 7,81 Eur/úkon, za rok 2014 výpočtový základ 67 Eur (4 úkony) a rež. paušál 8,04 Eur/úkon, za rok 2015 výpočtový základ 69,91 Eur (1 úkon) a rež. paušál 8,39 Eur. Po preskúmaní účelnosti vynaložených nákladov spojených s obhajobou na základe predložených listinných dôkazov a pripojeného trestného spisu Okresného súdu Bratislava 1 sp.zn. 1T 52/2010, s prihliadnutím aj na námietky žalovanej, podľa ktorej plná náhrada za úkon neprináleží v prípade odročovania pojednávania bez prerokovania veci, súd žalobcovi priznal náhradu vo výške 1.400,58 Eur t.j. 1167,18 Eur vrátane rež. paušálu spolu s 20% DPH. Súd náhradu za úkon špecifikovaný ako oznámenie adresy svedkov neakceptoval, nakoľko sa nejedná o úkon vo veci samej, a ďalej krátil účtovanú odmenu za účasť na pojednávaniach dňa 30.11.2010, 23.04.2012, 18.06.2012, 06.09.2012, 23.10.2012, 14.01.2013, 30.09.2013, 12.03.2014, nakoľko v týchto prípadoch pojednávania bez prerokovania veci boli odročené, pričom dôvod odročenia pre posúdenie výšky odmeny je irelevantný (§14 ods. 5 písm. b) vyhlášky MS SR o odmenách a náhradách advokátov prislúcha v týchto prípadoch nárok na ? základnej sadzby). Súd krátil odmenu aj za úkon zo dňa 17.03.2015 nakoľko sa jednalo o verejné zasadnutie a nie o hlavné pojednávanie vo veci samej (§ 14 ods.3 písm.d) vyhlášky za tento úkon prislúcha nárok na ? základnej sadzby). Naopak súd priznal nárok na odmenu žiadosť o preskúmanie postupu policajta sp.zn. 4Pv 158/2008 zo dňa 27.08.2008, nakoľko tento úkon vyhodnotil ako relevantný z hľadiska obrany žalobcu v trestnom konaní.

24. S poukazom na vyššie uvedené súd s časti vyhovel uplatnenému nároku žalobcu, nakoľko mal na základe vykonaného dokazovania splnené všetky zákonné podmienky oprávnenosti nároku.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa zásady úspechu v konaní a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 61%, čo predstavuje úspech v 2/3 uplatneného nároku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.